

Smag på landskabet i Randers Kommune

Naturhandleplan for Sparrehusbakkerne – til landmand

Arealbeskrivelse og udpegninger

Sparrehusbakkerne er sandede bakker med flotte smeltevandskløfter. Mod nord er der et mindre lavbundsområde, der grænser op til Kastbjerg Å. Der er beskyttet natur i form af overdrev, eng og et vandløb. Der er ikke fredskov, hvilket betyder, at de træbevoksede områder uden videre kan konverteres til overdrev. Hele området er udpeget som SFL og Natura 2000. Udpegningsgrundlaget er primært odder og isflugt, dvs. tilknyttet vandmiljøet. I Natura 2000 planen er et delområde udpeget til rydning.

Området var tidligere græsset, men har henligget i en årrække uden drift. Den begyndende tilgroning mod sydøst ses allerede på luftfoto fra 1954. I 1999 var bakkerne groet til med vedplanter, men de lave og mere flade områder har været holdt åbne med slæt. Vedplanter blev ryddet betragteligt i 2003, men siden da er der ny træopvækst.

Sparrehusbakkerne ved Amtsvejen er i 2013 hegned af Randers Kommune i en 4 ha stor fold til afgræsning. Området græsses af tre stude fra en malkekvægbesætning. På grund af hegnings forsinkelser kom dyrene først ud i juli måned. Området bruges til bukkejagt, hvilket generelt betyder sen udbinding af dyr. Arealet er til gengæld egnet til afgræsning lige til vinteren starter.

Fig. 1. Opdeling af folden ved botanisk monitoring og placering af dokumentationscirkler (gult). Dyrene får vand fra vandløb mod nord. Orthofoto 2012.

Fig. 2. Beskyttet natur. Overdrev (brunt), eng (grønt) og vandløb (blå streg), Kastbjerg Å. Orthofoto 2012. Kilde: Arealinfo.

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægafgiftsfonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.

www.natlan.dk

Ansvarsarter og praktiske aktiviteter

Som særligt synlige ansvarsarter foreslås krat fladbælg (foto J.C. Schou) på overdrevet og maj-gøgeurt i engen.

Krat-fladbælg

Maj-gøgeurt

Forvaltningspunkter i næste målperiode

Generelt: Dyrene kommer sent ud pga. bukkejagt. Derfor vigtigt med græsning til sneen kommer. Når græsvæksten stopper er dyrene tilbøjelige til at søge andre fødekilder, og derfor anbefales sen græsning her. Lade dyrene klare vedplanterne, følge udviklingen og senere hjælpe med fældninger.

Overdrev, areal 1:

- Fælde lærk. Lærk skyder ikke igen efter fældning, og dyrene gør næppe noget ved denne art.
- Når dyrene har lysnet op i vedplanterne kan der over en årrække suppleres med fjernelse af engriflet tjørn og egetræer, men udvælge flotte gamle egetræer til blivende på området.

Overdrev, areal 2:

- Evt. tages et slæt for at fjerne næringsstoffer, og gerne som wrap, der reducerer frøkast. Tidspunktet skal helst være i slutningen af maj/begyndelsen af juni, når vild kørvel blomstrer.

Eng, areal 3:

- Resterne efter træer fældet ved opsætning af hegn, fjernes, da de har tilbøjelighed til at blive voksested for stor nælde. Større stammer kan blive liggende til nedbrydere.
- Etablere levesteder for maj-gøgeurt ved god afgræsning. Det vurderes vigtigere end at undgå at planterne ædes, inden de har kastet frø. Frø formodes ikke at være flaskehals for arten her.
- Hvis dyrene ikke græsser området ned, kan det overvejes om der er dyr nok.

Overdrev, areal 4.

- Åbne lidt op i træopvæksten til passager, så dyrene får lettere adgang til områdets centrale dele.

Anbefalingerne skal afstemmes med eventuelle tilskudsregler for arealerne.